

Günün Piyasa Haritası

Küresel piyasaların ana gündemini Hürmüz Boğazı'nın yeniden açılmasına yönelik İran-Umman anlaşmasının son aşamaya gelmesi oluştururken, Tahran'ın boğazın ancak ABD'nin ek koşulları yerine getirmesinin ardından açılacağını yinelemesi diplomatik iyimserliği sınırlıyor. İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi, Umman ile yeni denizcilik güzergahlarını belirleyecek anlaşmanın son aşamada olduğunu belirtirken, bu düzenlemenin tek başına ticari trafiğin yeniden başlaması anlamına gelmediğini vurguladı. İran'ın talepleri arasında ABD'nin deniz ablukasını kaldırması, yaptırımları gevşetmesi, dondurulmuş İran varlıklarını serbest bırakması ve saldırılar nedeniyle tazminat ödemesi bulunuyor. Washington ise ticari gemi trafiğinin engelsiz biçimde yeniden başlamasının ardından İran limanlarına yönelik ablukayı kaldırabileceğini belirtiyor. ABD ayrıca İran'ın Amerikan savaş gemilerine yönelik geçiş kısıtlamalarını ve ticari gemilerden ücret alma girişimini kabul etmiyor. Tarafların yalnızca anlaşmanın içeriğinde değil, hangi adımın önce atılması gerektiği konusunda da ayrışması, diplomatik metnin tamamlanması ile Hürmüz'de fiili normalleşmenin başlaması arasında halen önemli bir mesafe bulunduğunu gösteriyor.

Müzakerelerdeki temel sorun artık yeni denizcilik rotalarının belirlenmesinden çok, karşılıklı yükümlülüklerin sıralamasına dönüşmüş durumda. İran boğazın yeniden açılmasını yaptırımlar, abluka, tazminat ve daha geniş güvenlik talepleriyle ilişkilendirirken Washington ekonomik baskının sonuç vermesini bekliyor. ABD Başkanı Donald Trump anlaşma ihtimaline kapıyı açık tutarken yeni bir askeri saldırı tehdidinde bulunmadı; Başkan Yardımcısı JD Vance ise diplomatik, ekonomik ve askeri araçların birlikte kullanılmaya devam edeceğini belirtti. Bu tablo, iletişim kanallarının açık kaldığını ancak taraflar arasındaki temel siyasi anlaşmazlıkların henüz çözülmekten çok uzak olduğunu ortaya koyuyor.

Piyanın bu belirsizliğe verdiği tepki petrol fiyatlarında doğrudan görülüyor. Brent petrol vadeli işlemleri %1,09 yükselişle 84,46 dolara, WTI ise %0,78 artışla 78,79 dolara çıktı. Her iki gösterge geçen hafta İran ile Umman'ın anlaşmaya yaklaştığı beklentisiyle %7'den fazla gerilemişti. Fiyatların yeniden yükselmesi, yatırımcıların diplomatik açıklamaların ötesinde resmi anlaşma ve doğrulanabilir tanker hareketleri görmek istediğine işaret ediyor. Savaş öncesinde dünya petrol arzının yaklaşık beşte birinin Hürmüz üzerinden taşındığı düşünüldüğünde, boğazdaki fiili trafik akışı petrol üzerindeki jeopolitik risk priminin yönü açısından temel değişken olmayı sürdürüyor.

Trump İran'a Karşı Baskıyı Sürdürüyor

ABD Başkanı Donald Trump, İran konusunda yeni bir askeri operasyon başlatmak yerine ekonomik baskının etkisini göstermesine alan tanıyan daha düşük profilli bir yaklaşım izlediklerini belirtti. Trump, Tahran ile temasları yarı müzakere olarak tanımlarken İran ekonomisindeki yüksek enflasyon ve finansman sıkıntısına dikkat çekti. Açıklamalar, Washington'ın kısa vadede askeri gerilimi yeniden yükseltmekten ziyade abluka ve ekonomik baskı üzerinden İran'ın müzakere pozisyonunu değiştirmeye çalıştığını gösteriyor. Bununla birlikte ABD yönetiminin diplomatik, ekonomik ve askeri araçların tamamını kullanmaya devam edeceğini belirtmesi, gerilimin sona erdiği şeklinde bir fiyatlama yapılmasını henüz desteklemiyor.

Petrol Tahminlerinde Yukarı Revizyon

Hürmüz ve ABD-İran müzakerelerine ilişkin belirsizliğin uzaması, büyük yatırım bankalarının kısa vadeli petrol fiyat beklentilerini yukarı taşıyor. Citigroup, 2026 üçüncü çeyrek Brent tahminini 75 dolardan 80 dolara yükseltirken, gerekçe olarak görüşmelerin uzaması ve dalgalı bir diplomatik sürecin devam etmesini gösterdi.

Goldman Sachs ise Brent'in kısa vadede 80-90 dolar bandında seyretmesini bekliyor. Brent'in 23 Temmuz'da 96 dolara kadar yükseldikten sonra olumlu diplomatik haberlerle 82,8 dolara kadar gerilemesi, fiyatın halen jeopolitik gelişmelere yüksek duyarlılık gösterdiğini ortaya koyuyor. Citigroup'un dördüncü çeyrek için 70 dolar ve 2027 için 65 dolar tahminlerini değiştirmemesi ise kısa vadeli yukarı revizyonun kalıcı bir arz açığından ziyade mevcut belirsizlik ve risk primiyle bağlantılı olduğunu düşündüklerini işaret ediyor.

Haftanın Odağında ABD Enflasyon Verisi

ABD piyasalarında geçen haftaki güçlü kapanışın ardından bu haftanın ana makro katalizörü enflasyon verileri olacak. S&P 500, cuma günü sürpriz istihdam verisinin ardından %0,6 yükselerek yeniden rekor seviyelere dönerken, zayıf işgücü görünümü Fed'in yakın vadede faiz artırımına gitme zorunluluğunu bir miktar azaltmış olabilir. Buna karşılık merkez bankasının fiyat istikrarına yeniden ağırlık vermesi, çarşamba günü açıklanacak temmuz TÜFE verisini daha kritik hale getiriyor. Ekonomistler hem manşet hem de çekirdek TÜFE'de aylık %0,2 artış beklerken, perşembe günü gelecek ÜFE'nin de bir önceki aya göre hızlanması öngörülüyor. Geçen haftaki istihdam raporu ile bu haftaki fiyat verileri farklı yönlerde sinyal üretirse Fed içerisindeki görüş ayrılıklarının daha da belirginleşmesi mümkün. Bu nedenle piyasalar açısından temel soru, işgücü piyasasındaki yavaşlamanın yarattığı politika alanının enflasyon verileri tarafından korunup korunmayacağı olacak.

ABD Tahvil Faizlerinde Baskı Artıyor

İran savaşı sonrasında petrol fiyatlarında yaşanan yükselişin enflasyon görünümünü yeniden bozması, ABD uzun vadeli tahvil piyasasında baskıyı artırıyor. 10 yıllık Hazine tahvili getirisi yaklaşık %4,65 seviyesine yükselirken, fiyatlamada Fed'in kısa vadeli kararlarının yanında enerji kaynaklı enflasyon, kamu harcamaları ve merkez bankasının bağımsızlığına ilişkin endişeler de rol oynuyor. Bu bileşim, yatırımcıların uzun vadeli ABD tahvillerini taşımak için daha yüksek getiri talep etmesine neden oluyor. Dolayısıyla tahvil piyasasındaki tartışma yalnızca bir sonraki Fed kararından çıkmış durumda; maliye politikası ile enflasyon dinamiklerinin uzun vadeli faizleri ne kadar yüksek tutacağı giderek daha belirleyici hale geliyor.

Euro Bölgesi Büyüme Beklentileri Yükseldi

Euro Bölgesi ekonomisinin İran savaşının yarattığı enerji ve ticaret baskılarına rağmen beklenenden daha dirençli seyretmesi, 2026 büyüme beklentilerinin yukarı revize edilmesini sağladı. Son ekonomist anketinde 21 üyeli bölgenin bu yıl %0,8 büyümesi beklenirken, temmuz ayındaki tahmin %0,5 seviyesindeydi. Revizyon büyük ölçüde ikinci çeyrekte GSYH'nin %0,4 artarak tahminlerin iki katına yakın büyümesinden kaynaklanıyor; üçüncü çeyrek için %0,2'lik beklentide ise değişiklik yapılmadı. Bu ayrım önemli: yeni tahminler önümüzdeki dönem için sert bir büyüme ivmelenmesinden ziyade ekonominin yılın ilk yarısında düşünülenenden daha güçlü bir başlangıç yaptığını gösteriyor. Almanya tarafındaki kamu harcamaları ve reformların destek sağlaması beklenirken, yüksek enerji maliyetleri, otomotiv sektöründeki baskılar ve düşük nehir seviyelerinin lojistik üzerindeki etkisi büyümenin önündeki başlıca riskler olmaya devam ediyor.

BOJ'da Daha Hızlı Normalleşme Sinyali

Japonya Merkez Bankası'nın 30-31 Temmuz toplantısına ilişkin görüş özeti, yönetim kurulunda enflasyonun yukarı yönlü risklerine daha fazla ağırlık veren bir yaklaşımın güçlendiğini gösteriyor. Üyelerden biri, temel enflasyonun %2'ye yaklaşması nedeniyle faiz artışlarının piyasa beklentilerinden daha hızlı gerçekleşebileceğini belirtirken, başka bir görüş bankanın belirli bir artış temposuna bağlı kalmak yerine gerektiğinde daha büyük faiz adımlarını değerlendirmesi gerektiğini savundu. BOJ temmuz ayında politika faizini %1'de sabit tuttu ancak zayıf yenin fiyatlar üzerindeki etkisini yakından izlemeye devam ediyor.

Gecelik swaplarda eylül ayında faiz artışı ihtimalinin yaklaşık üçte iki, ekim ayı için ise %96 seviyesinde fiyatlanması, piyasanın da daha erken bir hamle olasılığını güçlü biçimde dikkate aldığını gösteriyor. Banka içindeki tartışmanın enflasyonu %2'ye yükseltmekten bu seviyenin üzerinde yeni bir sapmayı engellemeye doğru kayması, para politikası normalleşmesinin niteliğinde önemli bir değişime işaret ederken bu süreç yen, Japon tahvil faizleri ve küresel carry trade pozisyonları açısından hassasiyeti artırıyor.

Özetle

Hürmüz anlaşmasının son aşamaya yaklaşmasına rağmen İran'ın yaptırım, abluka ve tazminat koşullarını koruması, petrol piyasasındaki jeopolitik risk priminin tamamen çözülmesini engelliyor. Citigroup ve Goldman Sachs'ın kısa vadeli Brent beklentileri de diplomatik belirsizliğin enerji fiyatlarında etkili olmaya devam ettiğini gösterirken, ABD'de haftanın ana makro gündemini çarşamba günü açıklanacak enflasyon verisi oluşturuyor. Petrol kaynaklı fiyat baskıları ve maliye politikası endişeleri ABD uzun vadeli tahvil faizlerini yüksek tutarken, Euro Bölgesi'nde beklenenden güçlü ikinci çeyrek performansı büyüme tahminlerinin yukarı çekilmesini sağladı. Japonya'da ise enflasyon risklerinin güçlenmesi, BOJ'un normalleşme sürecinde daha hızlı hareket edebileceği beklentisini artırıyor.

EREN CAN UMUT
TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.